

მშობლის მათრასი

ფასი 6 მანათი.

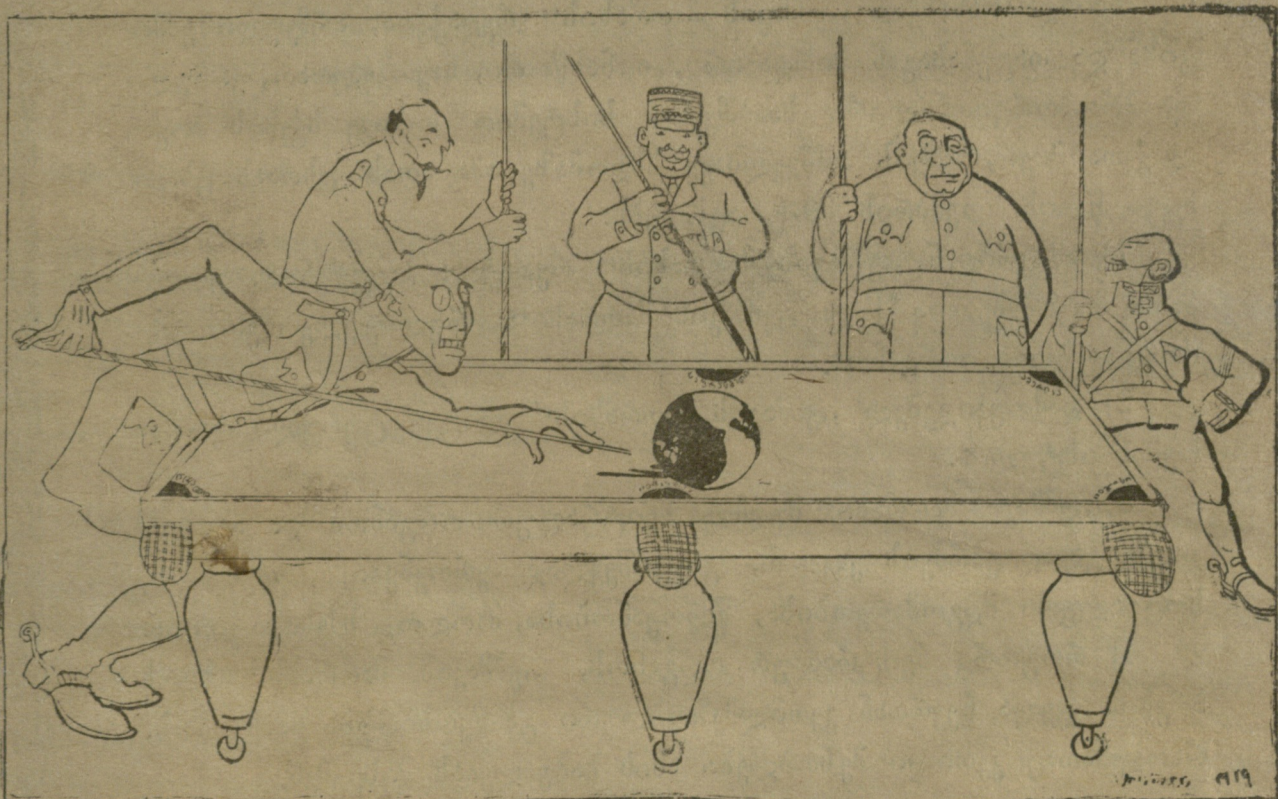
№ 1.

F 82
1919

კვირა,
ნოემბრის 30
1919 წ.

შინაარსი: აქტა „ეშმ. მათრ.“ დამოუკიდებლობისა.—მოწინავე.—რეკვიზიცია.—„პოეტები“.—დეპე-
შები.—რადიო დეპეშები.—ქრონიკა.—როგორ ვავხდი (სპეკულიანტი—სალამი ჭ(ლექსი)—
პატარა ფელეტონი.—რესკრიპტიო. ი. შმერლინგს.—ნოტა.

საერთაშორისო ბილიარდი

F 5771

ინგლისი. (უმიზნებს დედამიწის ბურთს) ვნახოთ, ვინ ჩაადებს... ვთამაშობ... მარჯვენა კუთხეში!
იაპონია. ყველა კი ვცდილობთ, მაგრამ, ვაი რომ, ზგონი, არც ერთში არ ჩაეტევა!

ა შ მ ა კ ი

„ეშმაკის მათრახის“ დამოუკიდებლობისა

ძრავალ დუხჭირ წელთა გენმავლობაში „ეშმაკის მათრახი“ არსებობდა, როგორც დამოუკიდებელი და თავისუფალი ორგანო.

ათას ცხრასს ჩვიდმეტ წელს რუსეთში იშვა უდიდესი რევოლუციონარი, რომელმაც აჭყარა ბორკილები ეველა ერს და დასთესა იმედები ცხოვრების ისეთი გარდაქმნისა, რომ ჩვენი ჟურნალის არსებობა შედეგად მ. ჟინიეთ.

განვლეს წელთა. რევოლუციონარსაგან აღთქმული სამეფო სათნოებისა არ დამკვიდრდა და კვლავ საჭირო შეიქმნა განახლება ჩვენი მოქმედებისა.

დღევანდელი ცხოვრება აუცილებლად მოითხოვს, რომ „ეშმაკის მათრახმა“ აღადგინოს დამოუკიდებელი არსებობა და შეჭქმნას საკუთარი მკვიდრი ორგანიზაცია.

ამისდა თანახმად „ეშმაკის მათრახის“ რედაქცია, არჩეული ეშმაკისა და თავუნასაგან ჰირდაზირი, თანასწორი, საუოველთაო, ფარული და ჰროპორციონალური საარჩევნო სისტემით ორივე სქესის მოქალაქეთა მიერ, თავის ჰირველსავე სსდომაზე ამა ათას ცხრასს ცხრამეტი წლის ნოემბრის 30-ს, აცხადებს:

1) ამიერიდან „ეშმაკის მათრახის“ რედაქცია სუვერენულ უფლებათა მატარებელია *) და „ეშმაკის მათრახი“ სრულ-უფლებოვანი დამოუკიდებელი ორგანოა.

2) დამოუკიდებელ „ეშმაკის მათრახის“ ლიტერატურული ფორმა იუმორისტულია.

3) „ეშმაკის მათრახი“ მუდმივი ნეიტრალური ორგანოა და ამიტომ დაუსოგავად ებრძვის ეველას, განურჩევლად ეროვნებისა, რქმენისა, სოციალური მდგომარეობისა, წლოვანობისა, მხოლოდ სქესისა კი არა.

4) როგორც ნეიტრალურ ორგანოს, „ეშმაკის მათრახს“ სურს ჰრესის ეველა წევრთან კეთილმეზობლური განწყობილება დაამეაროს, რაოდენათაც კეთილი მეზობლები ამის საშუალებას მისცემენ.

ეშმაკი

თავუნა.

*) ამ სიტყვაში საშიში არაფერია, ვინაიდან „მატარებელი“ ამ შემთხვევაში „პოეზის“ არ ნიშნავს.

თბილისი, ნოემბრის 30.

თითქმის საიუბილეო ნორმა გვისრულდება, რაც ჩვენი ქვეყნის საეშმაკო საქმეებს ვემსახურებით და ამის გამო, ცოტად თუ ბევრად, აღლოც ავართვით ქართველი კაცის ხასიათს.

ჩვენი დაკვირვებით ქართველი კაცი საზოგადოთ ეშმაკია: თავის საუკეთესო მოღვაწეს დილით რომ ერთ ბატს მიბარებს, საღამოს უკვე ცხრას მოსთხოვს და, თუ მან რვა მიუთვალა, ეტყვის: „ერთი რად შეგიქამიაო.“

ჩვენ კარგათ ვიცით ქართველი მოქალაქის ასეთი ეშმაკობა და აი სწორეთ, ამისთვის, ვიდრე ახალ მოღვაწეობას დავიწყებდეთ, საჭიროთ მიგვაჩინია, დაწვრილებით აღვსუსხით ყოველივე ის, რასაც ვიბარებთ და თუ ჩვენ ჩვენს სამოღვაწეო ასპარეზზე დაცემა მოგველის, ჩვენი სურვილია, ანგარიში ამ ჩაბარებულ სიით მოგვეთხოვოს: ერთ სპეკულიანტში ცხრას ნუ მოგვთხოვთ და, ერთის მაგივრათ, რვა თუ ჩაგაბაროთ, ნუ გვისაყვედურებთ: „ეს რა გიქნიათ, ერთი თქვენ შეგიქამიაო.“ ასეთი გაუგებრობის წინასწრვე თავიდან ასაცილებლად, სჯობს, ამთავითვე იცოდეს ყველამ, რა სახით ვიბარებთ ჩვენ ამ ჟამად ქვეყანას.

საერთაშორისო მდგომარეობა.

თანამედროვე საერთაშორისო მდგომარეობა, ასე ვსაქვით, დუდილის ხანაშია. ჯერ-ჯერობით ყოველად შეუძლებელია გადაჭრიო ითქვას: რამდენ ხანს იდუღებს, როგორ იდუღებს და რა დადუღდება ამ დუდილის პროცესში. ჩვენი ნაციონალ-დემოკრატიების უებრო მგოსანს, გიორგი გვაზავას, ერთ პატარა წიგნაკში, რომელსაც სახელად „ლანდი“ ეწოდება, ასეთი მშვენიერი ტაეზი აქვს გამოთქმული: „სდუღს უბედური ჩემი გონება, სდუღს, როგორც ცეცხლზე შედგმული ქვაბი. და ვერც გაუძლებს ამ დუდილ, ვერა, თავისა ქალა და გულის ძვერა!“

ეს მარგალიტი ტაეზი ზედგამოჭრილია დღევანდელ საერთაშორისო ცხოვრებისთვის, უკეთუ ქვაბათ ქალაქ პარიზს ჩავსთვლით, სადაც თავმოყრილი და ცეცხლზე შემოდგმულია კაცობრიობის ბედიღბალი.

„და ვერ გაუძლებს იმ დუდილს, ვერა, თავისა ქალა და გულის ძვერაო“ ამბობს სასოწარკვეთილი პოეტი. საბედნიეროთ, პოეტის შიში უსაფუძვლო გამოდგა, მისმა თავის ქალამ აიტანა გონების საშინელი დუდილი და დღესაც ისეთივე მტკიცე და უდრეკია, როგორც ამ ლექსის დაწერის დროს იყო.

ჩვენა გვგონია, რომ საერთაშორისო ქვაბიც გაუძლებს ამ მშფოთვარე დუდილს და გასკდომას გადაჩრება. ყოველ შემთხვევაში, თუ წინააღმდეგ მოლოდინისა, საერთაშორისო ქვაბი არ გამოდგება ისე მაგარი, როგორიც გიორგი გვაზავას თავის ქა-

ლაა, ჩვენ ნუ მოგვთხოვთ ამის პასუხს, ვინაიდან იმ ქვაბს ცეცხლს პატიცემული ქ-ნი ანტანტა უკეთებს და არა ჩვენ.

საქართველოს რესპუბლიკა.

დღეს დღეობით, ე. ი. ჩვენი მოღვაწეობის განახლების ჟამს, საქართველოს რესპუბლიკა, ასე ვთქვათ, დამოუკიდებელ სახელმწიფოს წარმოადგენს. ეს დამოუკიდებლობა იცნო ადგრბეიჯანმა და არგენტინამ.

დღეს „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციაც საჯაროთ აღიარებს ცისა და ქვეყნის წინაშე, რომ იგი სცნობს საქართველოს რესპუბლიკის სრულ დამოუკიდებლობას და აღადგენს მასთან პოლიტიკურ და ეკონომიურ ურთიერთობას.

ბევრს ჩვენგანს ძლიერ უკვირს, თუ ინგლისი, საფრანგეთი, ამერიკა, იაპონია და სხვა ასეთი სახელმწიფოები რისთვის ვერ გვცნობენ ამდენ ხანს. ჩვენთვის ეს გარემოება ერთობ აშკარა და მარტივია: ილარიონ ჩიბუხაძეს შარშან შეიდასი მანეთი ვასესხეო, გუშინ შეგვხდა ქუჩაში და ვერ გვიცნო.

ასე ადვილი საქმე როდია ცნობა.

ჩვენი მეზობლები.

ჩვენმა შუქურა მგოსანმა, სოლომონ ზურგიელიძემ, (საუკუნო ხსენება მის სახელს!) ბრძანა: „გლახა მტერს კარგი მოყვარე გერჩიოსო.“ სამწუხაროდ, ჩვენ არ შეგვიძლია ჩვენი მეზობლების ამორჩევა და ვინც ბეღმა გვარგუნა, იმას უნდა შევიგუოთ. ჩვენს მეზობლებში განსაკუთრებულს შურს ჩვენი რედაქციისას იწვევს სომხეთი. ჩვენ საიდუმლო პოლიტიკა არასოდეს არ გვიწარმოებია. ჯერ ლენინი გერმანიის ვაგონში ჩაბომბილიც არ ყოფილა, როცა ჩვენ საიდუმლო დიპლომატია მოვსპეთ და ამიტომაც სომხებთან დასამალავი არაფერი გვაქვს. რა არის მიზეზი ჩვენსა და სომხეთს შორის ჩამოვარდნილი მტრობის? მოგახსნებთ: მიზეზი ერთად ერთია. სახელდობრ, აშკარა მტაცებლობა. დიახ, მტაცებლობა! სომხე ძა მოგვტაცა ჩვენი დაუფასებელი თემა—ალექსანდრე ივანესძე ხატისოვი. მოგვტაცა სწორედ ჩვენ, „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციას, ვინაიდან სხ ისთვის არავისთვის ხატისოვი საჭირო არ იყო. ყოველი ჩვენი მხატვარი ზებირათ ხატავდა ალექსანდრ ივანიჩს და ყოველი მწერალი ოფლდაუღვრელათ სწერდა მასზე სტატიას. მართალია, დღევანდელი ჩვენი ქალაქის მოურავიც ფრიად დიდ სამკალს იძლევა და ზოგიერთ დარგებში (მაგალითად თამაღობაში) ხატისოკს სამი ადლითაც წააცილა, მაგრამ სომხეთი აქ რა შუაშია. სომხეთმა ჩვენ წაგვართვა ხატისოვი და განგებამ თუ სხვა მოგვცა სამაგიეროთ, ეს სომხეთა სურვილის გარეშე მოხდა.

დამფუძნებელი კრება.

განუსაზღვრელის სიამოვნებით ვიბარებთ ჩვენ დამფუძნებელ კრებას. გაასკეცებოლ ძალღონით ვეცდებით, ყოველი მისი სიტყვა (საქმეზე უკაცრავად ვართ) საზოგადოების ყურამდე მივიყვანოთ. განსაკუთრებით დამფუძნებელი კრების გამო უნდა გაიხსენოთ ქართველი კაცის ეშმაკური ხასიათი, რომლის შესახებაც წერილის დასაწყისში მოგახსენებდით: ჩვენ გვინდა, იცოდეს საზოგადოებამ, როგორ დამფუძნებელ კრებას ვიბარებთ ჩვენ, რომ შემდეგში ანგარიშიც ამისდაგვარი მოგვეთხოვოს.

დამფუძნებელი კრება ორ ბანაკათ არის გაყოფილი: პირველი—სოციალ-დემოკრატები; მეორე—ფედერალისტები, ესერები, ნაციონალ-დემოკრატები, ეროვნულ დემოკრატები და დაშნაკელები. პირველი ბანაკი **ერთფეროვანი მაგრამ მრავალრიცხოვანია**; მეორე კი **მცირერიცხოვანი, მაგრამ მრავალფეროვანია**. განსხვავება მათ შორის სხვაც არის: პირველი ბანაკი **ყველაფერ ცუდს უწონებს** ჩვენს მთავრობას. მეორე ბანაკი **ყველაფერ კარგს უწონებს** იმავე მთავრობას. დასასრულ ვაფრთხილებთ საზოგადოებას, რომ ჯერ-ჯერობით მხოლოდ ერთ მესამედს წევრებისას სძინავს ხოლმე კრებების დროს და თქვენ რომ გვისაყვედუროთ, რატომ მეტს არა სძინავსო ეს უსამართლობა იქნება.

რესპუბლიკის მთავრობა.

ჩვენ უაღრესი მოკრძალებით ვიბარებთ და ჩვენი მთავრობის ქვეშე ვაყენებთ რესპუბლიკის სოციალისტურ მთავრობას.

„ეშმაკის მათრახის“ რედაქციას მშვენივრათ ესმის იმ ურთიერთობის მნიშვნელობა, რომელიც არსებობს ჩვენსა და ჩვენი მთავრობის მოღვაწეთა შორის. ძნელია იმისი თქმა, თუ ჩვენ ორში ვინ ვის საარსებო ძალას წარმოადგენს. ჩვენ, ჩვენის მხრით, დიდ იმედებს ვამყარებთ რესპუბლიკის მთავრობაზე და დარწმუნებული ვართ, ამ იმედებს არ გაგვიცრუებს. მთავრობის მოქმედება ის ნაყოფიერი ნიადაგია, რომელზედაც ჩვენ უნდა მოვიმკათ მთელი წლის სარჩო და თუ თქვენ ჩვეულები-სამებრ ცხრა წლის სარჩო მოგვეთხოვთ, უსამართლობა იქნება, ვინაიდან ამდენს ჩვენი მთავრობა ვერ შესძლებს.

ანარქია და რეაქცია.

ორივე სიტყვა უცხო ენიდან არის ამოღებული და ჩვენში რუსეთის ზეგავლენით შემოტანილი. კეთილხმოვანების მხრით ორივე მშვენიერი სიტყვაა. ამ ორი ლამაზი სიტყვის უბედურობა მხოლოდ მათ შინაარსშია დამარხული. ამიტომაც შემთხვევითი არ არის, რომ „ბოლშევიკები“, რომელნიც გარეგნობას მუდამ მეტს ყურადღებას აქცევენ, ვიდრე შინაარსს,

დღეს ამ ორ სიტყვას ასეთის თავგანწირვით ემსახურებიან. მათ შემოაქვთ ჩვენში ანარქია და რეაქცია რუსეთის შიდა გუბერნიებიდან. ეს ერთად ერთი საქონელია, რომლის გატანაც შეიძლება ძველი რუსეთის ტერიტორიიდან. რუსეთში იმდენი მზადდება ეს განძი, რომ თავსაყრელათ ჰყოფნის შინაურ ბაზარს და შესაძლებელია მისი სამი მეოთხედი უცხო ქვეყნებში იქმნას გატანილი. ჩვენის აზრით, რეაქცია და ანარქია ფუფუნების საგნათ შეიძლება ჩაითვალოს ქართველი ხალხისათვის და მას (ე.ი. ქართველ ხალხს) რომ მეტი დაკვირვება ჰქონდეს ცხოვრებისა, ადვილათ მიხვდებოდა თუ რა ძვირად უჯდება, ამ საქონლით სარგებლობა. ქართული ანდაზა ტყვილათ კი არ ამბობს: „ფეხი იმდენზე გასქიშე, საბანი რომ გეყოსო“. ყველაფერი, რასაც უცხოელები (თუ გინდ ქართველები) უცხოეთიდან ჩვენში შემოიტანენ, უკვდავების წყაროთ როდი უნდა ჩაითვალოს. ანარქია და რეაქცია რუსეთში იმდენია, რომ ფეხი სად დაადგან, ადვილი არ დარჩენიათ. ამიტომ დენიკინიც და ლენინიც უზომო ფულებს ხარჯავენ ამ რუსული ნაწარმოების ჩვენ ბაზარზე გასამეფებლად. ქართულ-რუსული „ბოლშევიკები“ და რუსულ-ქართული რეაქციონერები მილიონებს იგებენ ამ ჩვენთვის უვარგის საქონელზე. იმ ანგარიშების მიხედვით, რომელიც ჩვენ ხელთ არის, ყველა, ვისაც ჩვენში რუსეთიდან ანარქია და რეაქცია შემოაქვს, უკვე შეძლებულ კაცად ჩაითვლება, ხოლო რამდენი იზარალა ქართველმა ერმა ამ საქონელზე, ამას ახლო მომავალში გამოვარკვევთ.

„ეშმაკის მათრახის“ რედაქცია საქართველოს იმ დროს იბარებს, როცა სამშობლოს ბაზარი სავსეა ორივე ზემოხსენებული რუსეთის ნაწარმოებით. ჩვენი გამოსვლა თითქმის იმ დროს ხდება, როცა „ბოლშევიკებმა“ უკანასკნელი პარტია შემოიტანეს თავისი ნაწარმოები საქონლისა. მართალია, ქართველმა ხალხმა ადრინდელზე მეტი სიფხიზლე გამოიჩინა და ექვით მოექცა ამ დამაბლ საქონელს, მაგრამ „უცხო ხილობამ“ მაინც მრავალი აიყოლა.

ს ი ძ ვ ი რ ე.

ჩვენი საერთო მიმოხილვა დაუმთავრებლათ ჩაითვლებოდა, თუ ეგრეთ წოდებულ სიძვირესაც არ შევხებოდით. სიტყვა „სიძვირე“ თავისთავად თითქმის არავითარ საშიშროებას არ წარმოადგენს. ის საშიშარი ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა რომელიმე საქირო საგანს აეტარლიალება. აი, თუნდა მაგალითისათვის ვსთქვათ: რას წააგებდა საქართველო რომ ჩვენში ანარქია, რეაქცია, ან სპეკულიაცია თუნდა ასჯერ გაძვირებულიყო? დარწმუნებული ბძანდებოდეთ, ბევრს არაფერს. სამაგიეროთ პურისა და შაქრის სიძვირე არც თუ იმდენათ სასარგებლოა. საუბედუროთ ჩვენში გაძვირდა

ყველაფერი ის, რაც ძლიერ საქიროა და გაიფლდა
ყველაფერი, რაც გა აძვირებელია. დავასურათოთ
ჩვენი სიტყვები მაგალათებით:

გაძვირდა ცხოვრების შენახვა, — გაიფლდა
სიცოცხლის მოსპობა.

გაძვირდა რკინის გზით მოგზაურობა, გაიფლდა
მატარებლების მტვრევა.

გაძვირდა სათბობი მასალა, — გაიფლდა საწყობე-
ბის წვა და სხვ. და სხვ..

ერთის სიტყვით გაძვირდა ის, რაც უნდა
გაიფლდებოდეს, ხოლო გაიფლდა ის, რაც უნდა
გაძვირდებოდეს.

სიძვირე-სიიაფის მხრივ ჩვენ კრიზისის ხანაში
ვიბარებთ საქართველოს და ვეცდებით, ჩვენი ჟურ-
ნალი არ მოექცეს იმ არა საქირო საგანთა სიაში,
რომელთა ფასიც დღითი დღე ეცემა.

რეკვიზიცია.

საიდან დამყვა, ვერ მივხდარვარ, ეგ ხასიათი .
(უეჭველია, გემოვნება მაქვს იშვიათი!)

კარგი ცხოვრება ისე მიყვარს, ვით მოძღვარს ქადა:
და განა თუ დღეს? ის ოხერი კვლავაც მიყვარდა.
ძველად ამ ჩემს ნიჭს, აგრე რივით ვერ ვ-მუღღავებდი.

(ფიქრობდი, იმა გამუღღავებით თავსა ვაფენებდი.)
ანკი ვინ იყო ძველად შემწე და გამკითხავი?

დღეს სულ სხვა დროა, მეგობრად მყავს ქალაქის
თავი.

ჩემი გულისთვის თუნდა ცეცხლში გადავარდება,
და მცირე თხოვნა შემისრულოს არ დამზარდება.

არ ვიცი, იშვომ უეცარი იქნების ვინა,
ვერ გაარჩიოს ავისაგან მან კარგი ბინა?

შემთხვევით ვნახე ერთი სახლი გაღმა უბანში,
და უსაშველო ცქმუტი, ნდომა შემიჯდა ტანში.

გარე ეხვია მას წალკოტი და ტევრი მწვანე,
სამოთხეს ჰგავდა, ანგელოზთა იყო სავანე.

იმ სახლში დგომა გულმა მყისვე შეისისლხორცა
და როცა ვნახე იქ სხვა იდგა, ფრიად მეოცა.

აღვსძარი ფიცხლავ შვამდგომლობა და ვსწვრდი,
რომა:

მე მაწევს კისრად ქვეყნისათვის უზომო შორმა,
რომ რესპუბლიკა ჩემს მხრებზეა დამყარებული,

და თუ მე არა, დაილუბა მთელი მამული.

ამიტომ მეთქი, (ვსწვრდი ასე) გააგდეთ მდგმური
და მე მომეციოთ საცხოვრებლათ იგი სადგური.

თუ ეს არ ჰქენით, გადავდგები სამსახურიდან
და რესპუბლიკის ბედიღბალსაც მოვიხსნი მხრიდან.

გასჭრა მუქარამ, სხვა არ იყო ჯანი და ღონი,
გამოითხოვეს სადგომიდან სახლის პატრონი.

გადარჩა ჩვენი რესპუბლიკა დიდ განსაცდელსა,
მაგრამ მე კვალად დარდს ვეუფლე და სატანჯველსა.

ამაზე უფრო შორს სად წავა თავის აგდება?
იუკადრისა იმა ვაჟმა გარეთ გაგდება!!!

ვიცი რომ ხალხი საზოგადოათ გამედიდურდა,
მაგრამ ვერ მიხვდი ამ ვაჟბატონს მაინც რა სურდა!

„არ გამოვალო“ უსირცხვილოდ მემუქრებოდა,
მოედებოდა ღობე-ყორეს, სწუხდა, სწყყრებოდა.

„ნოეს ვეტყვიო“ — ბოლოს ესეც კი გამიცხადა
(უეჭველია, შეშინება ჩემი ეწადა).

მაგრამ ამ მხრივაც საგულეზე მქონდა მე გული
(საგარაკოთ იყო ნოე გამზადებული)

რა გზები სცადა, რა ხრიკები გამოიყენა,
არა თუ წერით, ზეპირადაც ვერ იტყვის ენა,

და მხოლოდ მიტომ, რომ კანონს ჰყავს კარგი
მცველები,

დააბანინეს იმ ვაჟბატონს სახლზე ხელები.

ამა უზრდელმა, ქელი მაინც არ მოიხარა
და უნამუსოდ ჩემზე ჯავრი ამოიყარა.

გამოალაგა სახლის ავეჯ-სამკაულები,
(თითქო მე ახლის შესაძენათ მეწყოს ფულები)

ტკბილათ მივმართე: — მეგობარო, ამას რას შევები?
სკამებს მომ მართმევე, იატაკზე დავსხა ბავშვები?

მიგაქვს შკაფები, მაგიდები, მიგაქვს ტახტები...
მე დასაწოლად ბუხრის თავზე ხომ ვერ ავბტები?

მითხარ, სად არის აქ კანონი და სამართალი??
(აფელელი კიდევ მცირეოდენ, თუ გსურთ მართალი)

მან ჩემს ალერსზე ერთი ავად შემომიღრინა
და პიანინოც ოთახიდან გამოაძვრინა.

მოყმის უკმეხი საქციელი გულზე მელოდა,
მაგრამ იმისგან თურმე მეტი ტანჯვა მელოდა.

მას ცოლი ჰყავდა, მოწყვეტილი ვარსკვლავი ცისა,
ყელმოღერილი, ჯეირანი ვით ცივი მთისა,

შევხედე იმას და ის ტურფა მყის მომეწონა,
ვარდი კოკობი, გაზაფხულის ყვავილთა კონა.

ვთქვი: — დე, წაიღოს მან ავეჯი ჩემი სახლისა,
ხომ ვერ წამართმევს ამ თვალწარმტაც დიასახლისსა!!

რეკვიზიცია მამ ბოლოკის კუდი ყოფილა,
თუ ეს საამო მოლოდინიც გამიბათილა.

მართალი არის, მარტოდენ თხოვნაც კმაროდა,
მაგრამ მეგობრებს ექვი გულს რომ არ შეჰპაროდა,

მე ჩემი ცოლი ამ ზამთრის პირს ვააგარკე,
მთებში გაფხიზნე, თითქო ვნებდეს ადგილი ვაკე.

უკვე მზად მქონდა ყველაფერი, გაკეთებული,
ჩემი მსახური რომ მოვარდა დაფეთებული.

მითხრა: ბატონო, რა დიდი გაქვს, თურმე, ძალოა,
აბა, იჩქარე, სახლი უკვე დაიცალაო.

— რას ამბობ, ბიჭო? სახლი როგორ დაიცვებოდა,
დიასახლისი მისი მაინც ხომ დარჩებოდა?

— აბა ბატონო რასა ბრძანებ შენ გენაცვალე?
ცოლს როგორ დასტოვს, ეყოს სახლი რომ ააცვალე.

რეკვიზიცია მამ რას ნიშნავს ვერ გამიგია!..
სახლი თუ მომცეს საცხოვრებლათ, როგორც რიგია,

რა უფლება აქვს სახლის პატრონს ნივთის წაღების
და ჩემი ბინის გაუდაბურ-გაჩანაგების?

მე კი ავეჯზე არ ვაკმწყურაღვარ, დავუთმე სრულად,
მით არ ველოდი იმისაგან მოქცევას მტრულად.

ამნ არ დამზოგა. ბინა სრულად გამიპარტახა, და შენი ჭკუით მე აქ ვიჯდე, დავალო ხახა? სად ჩემი ცოლი და სად იგი ტურთა მნათობი?.. არა, მე ამგვარ სითავეხედის არ ვარ დამთმობი. ეხლავე დავსწორ ახალ თხოვნას, სადაც სჭირია, ვამცნო თუ ყოფა ჩვენი რაზომ გასაჭირია.

დავჯექ და თხოვნა ჩემს მეგობარს, ვაგუშანშაღე, უსამართლობა მთელი თვალწინ გადავუშაღე. ავნუსხე დარდი გულსა მქონდა რაც მონაწილი, (თუ როგორ ურცხვად არ დაპითმო მან მისი ცოლი,) და მოვითხოვე: კნონს ექმნეს პატივისცემა, რომ აიძულონ წანართმე ი ქალის მოცემა. იმედით სცხოვრობს ამა სოფლად კაცი ყოველი და მეც თხოვნისა ასრულებას კვლად მოველი.

ეშმაკი.

„პოეტები“

ჩემი გეგმა ბრწყინვალედ შევასრულე, რადგან გარეგნობითაც სომეხს ვგავარ და სომხური ენაც ისე ვიცი, როგორც ქართული.

პირველად მხოლოდ ერთ გაზეთში გამოვაცხადებინე ყრუთ:

— როგორც ვაგრეთ, ამ მოკლე დროში არარატის რესპუბლიკის დედა ქალაქს ესტუმრება ცნობილი სომხის მოღვაწე მანუქ ტერ-ხურუშიანცი, რომელიც აქამომდე პარიზში სცხოვრობდა. ბ. ტერ-ხურუშიანცი განსაკუთრებულის დავალებით გამოუგზავნიათ ევროპის პოლიტიკის მესვეურებს და ამის გამო მის ჩამოსვლას სომხის მმართველი წრეები დიდ მნიშვნელობას აძლევენ.

ეს ამბავი მეორე დღესვე დაიბეჭდა ერევნის გაზეთებში.

ერთი კვირის შემდეგ, ჩემივე მეოხებით, თფილისისა და ერევნის პრესაში შემდეგი ცნობა გამოქვეყნდა:

— გუშინ კონსტანტინოპოლიდან ბათუმისკენ გამოემგზავრა ცნობილი მანუქ ტერ-ხურუშიანცი, რომელიც ბათუიდან პირდაპირ ერევანს მიემგზავრება.

ხოლო კიდევ სამი დღის შემდეგ ბათუმის ნავთსადგურზე მანუქ ხურუშიანცის, ე. ი. ჩემს შესახვედრად შევროვდენ ერევნიდან ჩამოსული მთავრობის წარმომადგენლები და აგრეთვე ადგილობრივი სომხების მეთაურები.

როცა დავრწმუნდი, რომ ყველაფერი რიგზე იყო კიდევ და დრო იყო ხურუშიანცის გამოჩენისა, ფრთხილად ავიპარე ახალმოდგარ გემის „Circassie“ — ს ბაქანზე, შეუშინველად ჩავიბრინე რამდენიმე საფეხური პირველი კლასის კაიუტის კიბისა, მოვტრიალდი და ისევ ბაქანზე ამოვედი დარბაისლური ნაბიჯით და მოთაფლული დიშალით, როგორც მე, მანუქ ხურუშიანცს, შემფეროდა. ჩემ შესახვედრად მოსულმა „თანამემამულეებმა,“ რომელნიც ის იყო გემზე ამოდოდნენ, დანახვისთანავე „მიცნეს“ და

„Circassie“-ს ბაქანზე მოხდა გულის ამაჩუყებელი შეხვედრა ახალჩამოსული სომხის მოღვაწისა.

პირველი კითხვა, რომელიც ჩემმა „თანამემამულეებმა“ მომახალეს გემზევე შემდგომად მისალმებისა, შემდეგი იყო:

— როგორ არის, პარუნ მანუქ, ჩვენი საქმე: ხომ არ დაადასტურებენ საქართველოს დამოუკიდებლობას?

— ჩვენი საქმე ჩინებულად არის: საქართველო ვერ ეღირსება დამოუკიდებლობის დადასტურებას! — დავამშვიდე მე ჩემი მოსაუბრეები.

ნავთსადგურიდან პირდაპირ რკინის გზის სადგურზე წავედით და მატარებლით ვავემგზავრეთ სომხეთისაკენ. თბილისში შეველა არ მოვისუყვე, რადგან ჩემი მიზანი ერევანი იყო და მეორე დღესვე არარატის რესპუბლიკის სატახტო ქალაქში ჩავედით.

იმ დამის დასვენების შემდეგ ენერგიულად შევუდექი ადგილობრივი მდგომარეობის გაცნობას. ყველაზე უფრო მე სომხების სახელმწიფოებრივი აპარატის მოწყობილობა მაინტერესებდა და ვთხოვე, გაეცნოთ ჩემთვის ყველა სამ ნისტრო და დეპარტამენტები. ახსნა-განმარტებისათვის თვით ალექსანდრ ივანიჩ ხატისოვი მახლდა თან და თითქმის ყოვესავე წვრიმალს თავისებური მჭერმეტყველობით მიხსნიდა და ამიწერდა ხოლმე.

— უნდა გულ ახდილათ მოგახსენოთ, პარუნ მანუქ, რომ ჯერ ჯერობით ყველა უწყებები ვერ არის რიგზე აწყობილი და ყოველმხრივ და რულე-ბული. მაგიერში ჩვენ ჩინებულად გვაქვს გამართული უმთავრესი სამინისტრო. ამ უწყების გამართვით ჩვენმა მთავრობამ და პარტიამ ჭეშმარიტად მთელ ქვეყანას დაანახა, თუ რა შემოქმედებისა და სახელმწიფოებრივ აღმშენებლობის ნიქი ჭქონია ჩვენ ხალხსა და მის მესვეურებს. მე ჯერ არ დავისახელებთ ამ სამინისტროს. ჯერ ნახეთ და მერე მოგახსენებთ მის სახელს. ეს კი იცოდეთ, რომ ამ უწყებაზე დამოკიდებული ჩვენი ერის მომავალი კეთილდღეობა:

— განათლების სამინისტრო იქნება!

— არა, პარუნ მანუქ! განათლების სამინისტრო, როგორც მახსოვს, ჯერ ჯერობით, სულაც არ უნდა გვქონდეს. მე რომ მოგახსენებთ, ის სულ სხვა უწყებაა და მისი მნიშვნელობა გაცილებით დიდია, ვიდრე განათლების უწყებისა.

მე ძალიან დამაინტერესა ამ უცნაურმა სამინისტრომ და მაშინვე წავედი მის სანახავათ. გზაში რამდენიმე საზოგადო დაწესებულება შეგვხდა, ერთ-ორ სამინისტროსაც ჩაუარეთ, მაგრამ მათ წინ კაცის ჭაჭანებაც არ იყო და თითო-სართულიანი პატარა შენობები, სადაც ეს უწყებები იყო მოთავსებული, ისე გამოიყურებოდენ, როგორც ობოლი და უჭირისუფლო ბაღლები.

ბოლოს მივადექით ერთს მშვენიერ სხალს. ნამდვილ სასახლესა ჰგავდა: წინ ლამაზი ბალი ჭქონდა გაშენებული და კოხტა მოედანი იყო გაშლილი. მოე-

დანზე ხალხი ირეოდა. ეტყობოდა, რომ ნამდვილი სიცოცხლე და საზრგადებრივი მაჯის ცემა აქ იყო.

— აი, ეს გახლავთ! — მითხრა ჩემმა მხლებელმა, ავტომობილიდან რომ ჩამოვედით.

— ეს რა ხალხია? ვკითხე მე.

— ეს ჩვენი პარტიის წევრები არიან, დაშნაკცაკანები.

შიგ რომ შევედით, ასე მეგონა, წმინდა ტაძარში ვიმყოფები მეთქი. ისეთი აუშფოთებელი სიწყნარე, ისეთი დიადი ღუმელი სუფევდა საუცხოვო დარბაზებში, როგორც მხოლოდ ღრმად მორწმუნეთა სამლოცველოში თუ იქნება ხოლმე. საკვირველი ის იყო, რომ დარბაზებში მრავალი მომუშავე ისხდა მაგიდებთან თავჩაღუნული და შემოქმედების აღმურით აგზნებული და ერთი ბგერა რა არის, ოდნავი ბგერაც კი არსად ისმოდა. ხალებით მოფენილ იატაკზე საოცარი მორიდებითა და სიფრთხილით მიდი-მოდიოდნენ მსახურნი, თითქოს წმინდა ზიარებით სავსე ბარძიმი უჭირავთ ხელში და ეშინიათ, არ დაგვეღვაროსო. ესენი მიდიოდნენ მომუშავეთა მაგიდებთან, გამოართმევდნენ ფრთხილად რაღაც ქაღალდებს და ეს ქაღალდები შემდეგ ყველას იქ მიჰქონდა, სადაც ტელეგრაფის აპარატი იყო გამართული.

ამ საოცარმა სურათმა სავსებით შემიპყრო და გამიტაცა. იმავ წუთში დამავიწყდა ყოველივე ამ ქვეყნიური ამაოება და მთელი ჩემი არსება უადრესმა სულიერმა სიამემ აავსო.

— სადა ვართ? — გაუბედავის ჩურჩულით ვკითხე ალ. ხატისოვს.

— ჩვენ ვიმყოფებით „საქართველოს განქიქების სამინისტროში.“ — მიპასუხა მან და ამაყად შემომხედა.

— სადაა? გაუმეორე მე კითხვა.

— საქართველოს განქიქების სამინისტროში, პარუნ მანუქ!

— რას აკეთებენ ესენი? — კვლავ ვკითხე მე და მომუშავეებზე მივუთითე.

— განაქიქებენ, პარუნ მანუქ, განაქიქებენ! თქვენ ვერ წარმოიდგენთ, რამდენი შრომა და ენერგია დაირხარჯა ამ უწყების გასამართლად. აქ ჩვენ შევკრიბეთ ჩვენი პარტიის საუკეთესო პოეტები და მართალი მოგახსენოთ, მათ სავსებით გაამართლეს იმედი. აბა ერთი დააკვირდით, როგორის სიყვარულით ეკიდებიან საქმეს!

მართლაც, „პოეტების“ გაფითრებული სახე, აგზნებული თვალები, რომლებშიაც ღვთიური ცეცხლი ელავდა, აუწერელი სახის მეტყველება, ყოველსავე ნამდვილს ხელოვანს რომ ახასიათებს შემოქმედებს ჟამს, — ყველა ეს აშკარად მოწმობდა, რომ ისინი მთელი მათი არსებით გაეტაცა საყვარელ საქმეს და შემოქმედების ბედნიერებას სრულად განიცდიდნენ.

— აი, ნამდვილი პოეტები! — აღტაცებით ჩამჩურჩულებდა ალ. ხატისოვი: მათ არ იციან, რა არის საკუთარი ინტერესები და პირადი ბედნიერება... ეს სამინისტრო ასე მუშაობს დღიან-ღამიანა... ჩვენი პარტიისა და მთავრობის ენერგია აქ არის დაგროვილი და რა გასაკვირალია, თუ სხვა, ამასთან შედარებით ყოვლად უმნიშვნელო უწყებები, ვერ არის სათანადოთ მოწყობილი და გამართული.

— არ შეიძლება, პარუნ ალექსანდრე, ამ სასიქადულო მოღვაწეთა შამოქმედების ნიშნუში მაჩვენოთ?

— სიამოვნებით! — მიპასუხა მან და გამოართვა ერთ მსახურთაგანს ქაღალდი, რომელიც ტელეგრაფის სააპარატოში მიჰქონდა.

— წაიკითხეთ!

ქაღალდის ფურცელზე ეწერა:

„გუშინ ქალაქ თბილისში, თავისუფლების მოედანზე, უთვალავ ხალხის თანდასწრებით საქართველოს სამხედრო მინისტრმა ნ. რამიშვილმა და ენვერ ფაშამ შეასრულეს წმინდა ნამაზი და შემდეგ ყოფილ სამხედრო სობოროში, რომელიც ეხლა სამხედრო მეჩითად არის გადაკეთებული, ფიცი დასდეს საჯაროთ ერის წინაშე, რომ მანამ არ ჩააგებენ მახვილს, სანამ ერთი ცოცხალი სომეხი კიდევ იქნება ქვეყანაზე.“

შემდეგ მოსდევდა ასეთი ცნობა:

„თბილისში და მთელ საქართველოს ტერიტორიაზე სომეხ მცხოვრებთა სახლების კარებზე, ეს რამდენიმე ღამეა, ჯვრებს ხატავენ. საქართველოს სომხობა შიშის ზარს განიცდის, რადგან მათი დარბევა დაიწყეს კიდევ ქართველებმა: გურიაში და სამეგრელოში არცერთი სომეხი აღარ მოიპოება, ვინაიდან აქ ჯვრებით დანიშნული სახლების მცხოვრებლები ამოხოცეს. იგივე დღე მოელის დანარჩენ კუთხეების სომხობასაც.“

— როგორ მოგწონთ? ნამდვილი პოეზია არ არის? — მკითხა ჩემმა მხლებელმა: — არა, თქვენ ფანტაზიის სიძლიერეს დააკვირდით... ნუ დაივიწყებთ, ბატონო მანუქ, რომ დღე 2 ღამეში 500-მდე ასეთი ამბავი ითხზება და იგზავნება დაუყონებლივ ქვეყნის ყველა ცენტრებში.

— ჩინებულია! სწორედ რომ ნამდვილი პოეტები ყოფილან, — წავილულულდე მე და ამ დაშნაკცაკან „პოეტების“ გვერდით უეცრივ თვალწინ დამიდგა სომხების ერთი მადლიანი პოეტი. მე ნათლად ვხედავდი მის გამხდარსა და ახოვანს ფიგურას, რომელიც ყოველთვის კეთილშობილდონკიხობის ფიგურას მომაგონებს ხოლმე, მის მუღმივს, გულკეთილ ღიმილს ფერმკრთალ სახეზე, მის თვალებს, სიბრძნისა და სიმშვიდის ნელი სიხარულით რომ უბრწყინავს ნიადაგ — და გულში ტკივილი ვიგრძენი.

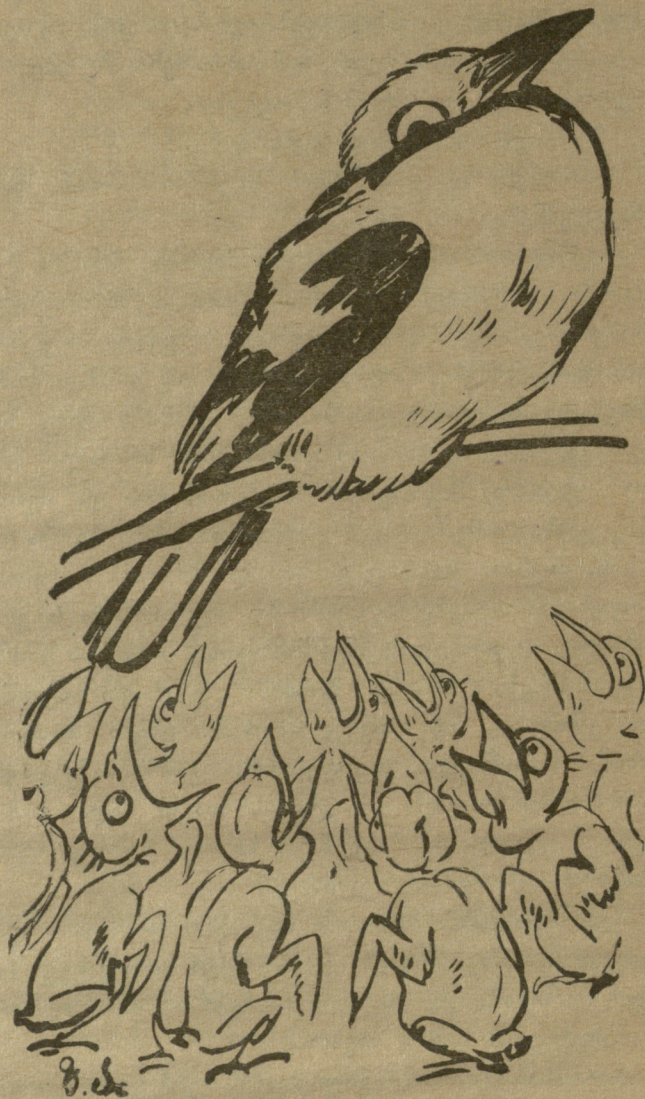
— საყვარელო პოეტო! — ვამბობდი მე ჩემ გულში: მე მრწამს, რომ შენისთანა პატიოსანი მო-

ღვაწე კიდეგ ბევრი ჰყავს შენს მშობელ ერსა. რატომ ერთხელაც არ გაისმა საქვეყნოდ თქვენი კეთილშობილი ხმა იმ „პოეტების“ შემოქმედების წინააღმდეგ, ამ საარაკო დებარტამენტში რომ ეწვეიან თავიანთ სამარცხვინო მოღვაწეობას? აგერ ორი წელიწადი სრულდება, რაც მათი „პოეზია“ განუწყვეტლივ ჰშხამავს ჰაერს და რა მაზეზია, რომ თქვენ, რომელთაც ასე გულწრფელადა გსურთ მეზობელ ხალხთა შორის ძმობის გამტკიცება, ერთი სპროტესტო სტყუაც კი ირ დაგიძრავთ ამ „კაწმულ მწერლობის“ გამო? მერწმუნე, პატივცემულო პოეტო, რომ თქვენი პროტესტი საქართველოს რეაბილიტაციისთვის იმოუხნად საჭირო არ იქნებოდა, რამოდენადაც თვით თქვენი ერის რეაბილიტაციისთვის, რადგან თქვენი ხმა წმინდა ზარის რეკასავით გაისმებოდა ყველგან და როდესაც დაწნაკცაკნ „პოეტების“ თხუზულებათა თვისება გამოაშკარავდებოდა საქეყნოთ, ასე იტყოდენ: „მართალია, სომხის ზოგიერთი წრეები კი სცდილობდნენ ორმო გაეთხარათ მეზობელ ერისათვის, მაგრამ ყველა სომხები აქ არაფერ შუაში იყვნენო.“ ეხლა კი, ეხლა რას იტყვია?.

თქვენ რალამაც ძლიერ გაგიტაცათ, ბატონო მანუქ! — გამაწყვეტინა ჩემი ფიქრები ალ. ხატისოგმა.
 — კმარა, წავიდეთ აქედან! შე დღესვე უნდა გავემგზავრო პარიზისაკენ! — ვუთხარი მე.
 — რას აჩქარებულხართ?
 — იმაზე უკეთეს, რასაც აქ ვხედავ, დარწმუნებული ვარ, ველარაფერს ვნახავ ერევანში...
 იმავე საღამოს გამოვემგზავრე და მეორე დილით თბილისში ჩამოვედი.

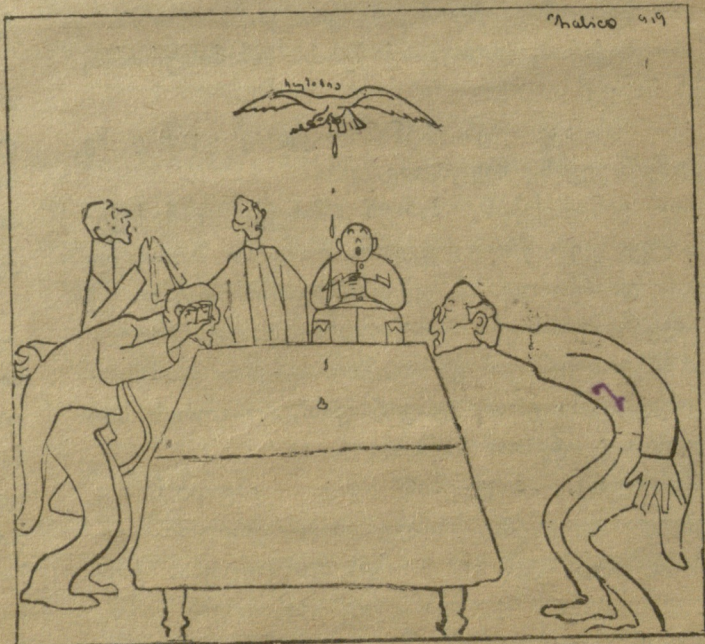
თავუნა.

ახალ-დაარსებულ სახელმწიფოთა ცნობის საკითხი.

ბარტყები გვეყო ლოდინი! მოგვხედე! ჩიტი. !?

სამუშაოდგომ კონფერენცია.

ძლივს! აგერა ზეთის ხილის შტოიანი მტრედი მოფრინავს! გაუმარჯოს საერთაშორისო მშვიდობიანობას!

ფუ, ეს რა ამბავია! რუმინია ყოფილა!

დანიჰინი მოსკოვისაკან.

მზვიდობიანობის კავლი.

დ ე ზ ე შ ე ბ ი

თფილისი. ნოემბრის 29. ფოთიდან იუწყებოან, რომ ნავთსადგურში შემოვიდა 16 ამერიკული გემი კანადის თეთრი ფქვილით დატვირთული საქართველოსათვის.

გორი. ნოემბრის 29. ფოთიდან მიღებულ ცნობის თანახმად ნავთსადგურში შემოსულა 8 ამერიკული გემი, კანადის თეთრი ფქვილით დატვირთული, საქართველოს რესპუბლიკისათვის.

ზესტაფონი. ნოემბრის 29. სარწმუნო წყაროებიდან გავიგეთ, რომ ფოთის ნავთსადგურში შემოვიდა კანადის თეთრი ფქვილით დატვირთული 4

ეხლა კი აზკარაა, რომ მზვიდობიანობა მკვიდრ ნიადაგზეა დამყარებული.

ამერიკული გემი. ფქვილი დანიშნულია საქართველოსათვის.

სამტრედია. ნოემბრის 29. ფოთის ნავთსადგურში შემოსულა ორი ამერიკული გემი კანადის თეთრი ფქვილით დატვირთული. ფქვილი საქართველოს მთავრობას გადაეცემა.

ფოთი. ნოემბრის 29. ეს მეთე დღეა უცხოეთიდან ნავთსადგურში გემი არ შემოსულა. დღეს ამერიკაში გაემგზავრა თამბაქოთი და მატყლით დატვირთული გემი „ჩერჩეტტი“, რომელიც თებერვლის დამლევს უკანვე დაბრუნდება და ნაცვლად გატანილი საქონლისა მოიტანს კანადის თეთრ ფქვილს.

ფიქრის საკითხი

სანიმუშო რადიო-დეკემბერი.

ბოლშევიკების ცნობები.

მოსკოვი ც. ა. კ. ბ. ზ. ჩ. ი. ს. კომუნისტური მოძრაობა ქვაბლასაც მოედო. გლეხკაცობა ერთხმად მოითხოვს საბჭოთა მთავრობას. გაიფიცენ ყველა ქარხნები და ფაბრიკები. ტრამვის მიმოსვლა შესწყდა. მოსალოდნელია ელექტრონზე მომუშავეთა გაფიცვაც. ანტანტის იმპერიალისტები ამჟამად სცდილობენ მოძრაობის ჩაქრობას.

მოხალისეთა არმიის ცნობა.

ტაგანროვი. ქალაქ კურდიუკოვიდან ბოლშევიკების გასვლის შემდეგ მოხდა ებრაელთა და-

რბევა. გაძარცულია ყველა მაღაზიები და კერძობინები. დახოცილთა და დაჭრილ დასახიჩრებულთა რიცხვი დაახლოებით 2000 კაცს არ აღემატება. მესამე დღეს გენერალმა კრიუჩკოვმა აკრძალა ებრაელთა დარბევა. გენერალი დენიკინის აზრით ებრაელებიც ისეთივე ადამიანები არიან, როგორც ჩვენ და დიდი უსამართლობაა უდანაშაულო ხალხის სისხლის დაღვრა. ქალაქში უდიდესი სიწყნარე დამყარდა.

გერმანული პრესა.

ნაუნეი. გერმანიის ეკონომიური მდგომარეობის საფუძველთა ანტანტის სახელმწიფოთა მიერ

განზრახული ძირის გამოთხრა, დააქვეითებს რა ხალხის კეთილდღეობას, სულიერისა და გონებრივი წინსვლის შესაძლებლობას, საშუალებას მისცემს ცბიერ ინგლისს, როცა უკვე მოიშორა მან ეკონომიურ სფეროში თითქმის თვალსაჩინო მეტოქეთა დიდი უმრავლესობა, კიდევ უფრო განავითაროს თავისი მრეწველობა და ამით საბოლოოდ დასცეს ისედაც ხანგრძლივი ომისაგან ძირ-ფესვიანად შერყეული და გამარჯვებულთა მიერ დანგრევის კარგამდე მიყვანილი გერმანიის შინა მრეწველობისა და ეკონომიური კეთილდღეობის აღორძინების შესაძლებლობა.

ფრანგული პრესა.

ლიონი. დღეს პარიზიდან გაფრინდა სახელოვანი მფრინავი ელვორი, რომელიც ქალაქ რეიმსში მიიტანს კლემანოს წერილს და დაბრუნდება უკან. ამით მიღწეულია ახალი რეკორდი სისწრაფისა.

უმაღლესმა საბჭომ თათბირი იქონია და რუმინის ნოტა წარუდგინა ბუდა... (დამახინჯებულია).

იტალიური ცნობები.

ქალაქ ლოზევაში იტალიის გენერალს, ჩიორელს ნადიმი გაუმართეს. წარმოითქვა მრავალი სიტყვა იტალიის ჯარის მხნეობასა და სიმამაცეზე.

რუმინიაში მივიდა იტალიის მისია, რომელმაც უნდა გამოიკვლიოს ადგილობრივ ბაზრის სიფართოე. მისიას ნადიმი გაუმართეს, რომლის დროს მინისტრმა პეტრესკუმ განაცხადა: იტალიას ძმური კავშირი უნდა ჰქონდეს რუმინიასთან, როგორც რუმინიას იტალიასთანა.

მილანიდან გაფრინდა იტალიელი მფრინავი პანჩული.

ქ რ ო ნ ი კ ა

რეპროდუცია. „მეზაქის მათრახის“ რედაქციამ გადასწყვიტა მოახდინოს რეკვიზიცია შემდეგი შენობებისა:

- სასახლის**—ჭურნალის რედაქციისათვის, **სახელმწიფო თეატრის**—კანტორისათვის ს, **ყოფილ კადეტთა კორპუსის**—სტამბისათვის, **ზუბალაშვილის სახლის** (სადაც მოთავსებულია მთავრობის თავმჯდომარის, ნოე ჟორდანის, ბინა და საგარეო საქმეთა სამინისტრო)—თავუნას საცხოვრებლად, **ფრიდონოვის სახლის**, (სადაც ამ ჟამად შინაგან საქმეთა მინისტრი ნოე რამიშვილი სცხოვრობს)—მეზაქის ბინისათვის. დაინტერესებულ პირთ ნება ეძლევათ თავისთვის ბინა ეძებონ.

ჩამობრძანება. სარწმუნო წყაროებიდან გავიგეთ, რომ თფილისში ინკოგნიტოთ ჩქარი მატა-

ბლით ჩამობრძანებას აპირობს გურიის ბოლშევიკ-კომუნისტთა პარტიის ბელადი ცნობილი ანტი-ბრიტანისტი პაიჭაძე. სატახტო ქალაქის სისხლის-სამართლისა და სამოქალაქო მილიცია დიდ ფაქციფუცშია ძვირფასი სტუმრის მისაღებათ.

ჟაჩალთა ბრბოს შეპყრობა. გუშინწინ ქართულ კლუბის შენობაში მილიციონერთა რაზმმა უზნის კომისარის მეთაურობით შეიპყრო ცნობილი ბრბოს ხელმძღვანელი შაქრო ბერიშვილი და მთელი მისი ბრბოც. შეპყრობილი ჟაჩალები გაძლიერებული რაზმის თანხლებით მეტეხის ციხეში წაასხეს.

ეს ცნობა დაბეჭდილი იყო კიდევ, როდესაც გამოირკვა, რომ ბ. შაქრო ბერიშვილი და მისი „ბრბო“ თურმე დრამატული სტუდიის ყოფილ უწყინარი მსახიობები ყოფილან და უბრალო გაუგებრობას მსხვერპლნი გამხდარან. ამ სამწუხრო შეცდომის მიზეზი ყოფილა სათეატრო აფიშა, რომლის ბოლოში რეჟისორსა და მის თან-შემწესთან ერთად გამოცხადებული იყო: „ბრბოს ხელმძღვანელი შაქრო ბერიშვილი.“ იმედია ასეთი აღმშფოთელი „შეცდომა“ კვლავ აღარ გამეორდება და ამიერიდან ჩვენ მილიცია უფრო დაკვირვებით მოეპყრობა თავის საქმეს.

შეპყრობილები დაუყოვნებლივ გაუნთავისუფლებიათ.

როგორ გავხდით სპეკულიანტი*)

ეს მოხდა ვასულ ზაფხულის ივლისისის დამდეგს.

თფილისში მზემ ისე დაუცხუნა, რომ ქალაქი ვეებერთელა გახურებულ ტაფას დაემსგავსა. ამ ტაფაში იხრაკებოდნენ საბრალო თფილისელები, ასე რომ ქუჩებში შიშხინიც კი მოისმოდა.

სამსახურიდან რომ დავბრუნდი, კარი ჩემმა ცოლმა გამიღო, სუნ-აღებულ მეძებარსავით გაჩერდა, ჰაერი დაჰყნოსა და გაანჩხლებით მომახალა:

— შენ კიდევ არ მოიშალე რესტორანებში სიარული, შე უნამუსოვ?

— ქალო, რის რესტორანები, ხომ არ გაგიჟდი?, — ძლივს დავიკნავლე მე სისუსტისაგან.

— მაშ რა არის ეს მწვადის სუნი რომ შემოგყუა აქა?

მე თავი დავღუნე და კისერზე ვანიშნე.

— უყნოსე!-გუთხარი მე.

ჩემმა ცოლმა შეჰკივლა.

— რამ დაგწვა? მომაძახა მან.

— მზემ, ვუპასუხე მე და უცებ შევნიშნე, რომ ზემო სართულიდან ქერში წყალი ჩამოდიოდა ჩანჩქერივით.

— ეს რა ამბავია?—დავიყვირე ახლა მე.

— ეს ზევითა მდგმურების ოფლია—მიპასუხა ცოლმა: ყველა სართულეში ეგრეა!

*) თქმული ბორჯომის პარკში, 9 აგვისტოს „სამამოზე“.

მხოლოდ ახლა დავინახე, რომ ყველა ოთახში იატაკზე ოფლის მორვეი იდგა და ჩემი ხუთივე შვილი შიგ ცურავდა.

მაშინ გადავწყვიტეთ თბილისიდან გაქცევა.

— ფული სად ვიშოვოთ? ჩაწყვეტილი ხმით მკითხა ცოლმა.

— გააღეთ ტანისამოსის შკაფები!-ვბრძანე მე. გააღეს.

— დაუძახეთ მეძველეს!

დაუძახეს.

— ჩვენ შვიდნი ვართ — დავიწყე მე: გვაქვს შვიდი საზამთრო პალტო, შვიდი ხელი საზამთრო ტანისამოსი, შვიდი ქუდი, შვიდი წყვილი კალოში და ორი ხალიჩა. განა სიგიჟე არ არის ამ ყოვლად უვარგის ნივთების აქ დატოვება ამ პაპანაქება სიცხეში? სიცივეს მოვესწრობოდეთ, თორემ, თბილებს ჩავიცვამთ კიდევ?.. გავყოლით!

— ვაშა! დაიყვირა ერთხმად ჩემმა ჯალაბობამ.

ზემორე ჩამოთვლილ ნივთებში 8 ათასი მანათი ავიღეთ და ბარგიც შევკარით წამოსასვლელათ.

— როგორ მიიტანთ ამ ორ მათრახს სადგურზე? — ვკითხე მუშებს.

— ორივეს ას თუმნათ, ბატონო!

ჩემ ცოლს გული შეუწუხდა. მე კი სლოკინი დამაწყებინა ამ პაპანაქება სიცხეში.

კაპეიკი არ დაუკლეს. იძულებული გავხდით ასი თუმანი მიგვეცა.

— როგორ წავვიყვანთ სადგურამდე? — ვკითხე ორ მეეტლეს (ორი ეტლი უნდა გვექირავებინა, რადგან ჩვენ შვიდნი ვიყავით და თან წვრილი ბარგიც ბლომათ გვქონდა).

— ას თუმნათ, — გვიპასუხეს მათ.

ჩემი ცოლი მყისვე გონს მოვიდა, მე კი უცებ სლოკინი შემიჩერდა.

არ დაგვითმო. მივეცით ასი თუმანი.

სადგურზე რომ მივედით, ბარგის ჩაბარება და ბილეთის ყიდვა იყო საჭირო.

— თუ კაცი ხარ, მიიტანე ეს ორი მათრახი საბარგო განყოფილებაში, ვუთხარი ბარგის გადამტანს.

— 500 მანათი ეღირება, ბატონო!

ბილეთის კასასთან იმ სიგრძე კუდი იდგა, რომ მიღწევა მატარებლის წასვლამდე ყოვლად შეუძლებელი იყო.

— ხომ ვერ ამიღებთ ბილეთს? დარცხვენით შევეკითხე ერთ მეზარგეს.

— მე ვერა, ბატონო, აკრძალული მაქვს, და თუ გნებავთ, გასწავლით კაცს, რომელსაც შეუძლია აღება.

— მაშ, მიშველეთ, გეთაყვა!

— მიბოძეთ 20 თუმანი და გაჩვენებთ.

რა გაეწყობოდა, მივეცი.

— ამიღეთ, ღვთის გულისათვის, 4 ლდისა და 3 საბავშვო ბილეთი, — შევევედრე იმ კაცს, რომელთანაც მეზარგემ 20 თუმნათ მიმასწავლა.

— თითო ბილეთის აღება 5 თუმანი ეღირება, ბატონო!

ბილეთების ფასიც რომ გადავიხადე, 4500 — ლა დამრჩა.

ვაგონთან რომ მივედით, კონდუქტორმა ბილეთები გამომართვა, დაკვირვებით დახედა და ზიზლით შემომამოშტერდა სათვალის ქვეშიდან:

— იმე, რავე გეკადრება, ბატონო? — დამიწყო ყვირილი კონდუქტორმა: წვევ განათლებულ კაცს არ გავდე და ორი ციფრი კი ვერ ამოგიკითხავს! შე დალოცვილო, ვერ ხედავ, შენ ბილეთებს რომ დევიტსოტ დევენოსტო პიატი ნომერი აწერია? დევიტსოტ დევენოსტო პიატია მერე ეს ვაგონი? აჰა, გააქყირე თვალი და წეიკითხე! მიბრძანდით, ბატონო, თქვენ ვაგონში!

მეორე ზარი მიცემული იყო კიდევ. სხვა ვაგონში წასვლა, თუნდაც ძებნაც არ დაგჭირებოდა, დარჩენას უდრიდა.

— ღვთის გულისათვის, გაგვიშვით ამ ვაგონში. ხომ ჰხედავთ, ახლავე მესამეს დაჰკრავენ, დავრჩებით! — შევეხვეწე მე.

— მეიტათ ათი თუმანი და მობრძანდით.

მივეცი, როგორც იყო მოვათავსე ჩვენები, მაგრამ მე კი ვეღარ შევედი შიგ, ადგილი აღარ იყო და იძულებული გავხდით გვერდით ვაგონში შევმძვრალიყავი რის ვაი ვაგლახით.

გორის სადგურამდე ვერ მოვახერხე ჩამოსვლა და ჩვენების ნახვა. გორში რომ ჩამოვედი, ისე ვიყავი ქანც-მიღეული და დათენთილი, რომ გასამაგრებლათ ერთი რიუმკა არაყი და ორი ჭიქა ღვინო გადავკარი და მხოლოდ შემდეგ ვინახულე ჩვენები.

— მამა მოვიდა, მამა! დაიყვირა ჩემმა წლის გოგომ და ყელზე მომეხვია, მაგრამ უცებ ხელი გამიშვა და შემომხედა.

— მამი, შენ მთვრალი ხარ?

— რას როშავ, შე საძაგელო? ჩუმათ იყავი! მთვრალი საიდან ვიქნები?

— მაშ ღვინის სუნი რადა გაქვს?

— ჩუმათ, შე საზიზლარო: დედამ არ გაიგონოს!

— მომეცი ათი თუმანი, თორემ დედას ვეტყვი ეხლავე!

რა გაეწყობოდა, მივეცი...

ბორჯომში რომ ჩამოვედი და აგარაკის ბე გადავიხადე, 150 თუმანი-ლა დამრჩა.

ოცდახუთი თუმანი მეორე დღით ცოლს მივეცი სანოვაგისთვის.

— ბაბაღე, ხომ იცი, თირკმელები მტკივა და ექიმმა საქონლის ხორცი ამიკრძალა. გენაცვალე, ჩემთვის ერთი კარგი წიწილა იყიდე და შე-

ნებურად შეაწვევინე შაფურზე, — ვთხოვე ცოლს.
— მე დღეს წიწილას არ ვყიდულობ, მომიტ-
რა ცოლმა მოულოდნელად.

— რა ამბავია? — გავიკვირე მე.
— მოიტა ასი თუმანი და გიყიდი.
რა გაეწყობოდა, — მივეცი.

დავრჩი უკაპეიკოდ.
იმისთანა თქვენს მტერს, მე დღე დამადგებო-
და, რომ ჩემდა ბედად კოტე ფოცხვერაშვილს,
რომელიც ამ ზაფხულში ბორჯომის ორკესტრის
გამგედ იყო მოწვეული, „სალამოს“ გამართვა არ
განეზრახა. ამ „სალამოში“ მონაწილეობა მეც
მთხოვა და სასყიდლად 100 თუმანს შემპირდა.

„სალამოზე“ რომ გამოვცხადდი, ვიდრე ჩემი
რიგი მოვიდოდა, ხალხში დავიწყე აქეთ-იქით სია-
რული, რომ ყველა ნაცნობს დავნახვებოდი.

— კოტე! — ვუთხარი ფოცხვერაშვილს ჩემი

გამოსვლის წინ: გინდა მონაწილეობა მივილო შენს
„სალამოში“?

— აკი მონაწილეობ კიდევ, კაცო, რა ვქნა!

— აქ რომ მოვსულვარ, ეს კიდევ იმას არ
ნიშნავს რომ სცენაზე გამოვალ. მოიტა 500 თუ-
მანი, თორემ აქედან ფეხსაც არ დავძრავ! იცოდე,
ყველამ გაიგო, რომ აქა ვარ და თუ არ გამოვედი,
ალიაქოთი ატყდება. მოიტა 500 თუმანი!

კოტე ფოცხვერაშვილი ამის გაგონებაზე ერთი
გაიმართა მთელ თავისი სიგრძით და უეცრად სამი
არშინით დაპატარავდა.

რალა გაეწყობოდა: კრინტიც არ დაუძრავს,
ისე დამითვალა 500 თუმანი.

ახლა თქვენ თითონ გასაჯეთ:

— განა ჩემი ბრალია, რომ სპეკულიანტი
გავხდი? თავუნა.

ს ა ლ ა მ ი.

(ეზმაკს)

I

ვინ გრძნებით ეშმაკეულით შოთას წაულის ხელობა,
საქმეთა მისთა ვითამცა ვინა ქმნას გამნახველობა;
მან გლახ დაგვცარნა, ვერ ვაგოთ, რაზომცა გვქირდეს ხელობა,
სჯობს აწლა ჭირთა დათმენა თუ მზისა უნახველობა!?

წყალთა შეგვლალნა უცილოდ, ჰყო საქმე მეთევზულობით;
მართ ზურგიელსა გვამგსგავსნა, ტაბაკზე მოხაზულობით...
კვლავ მით ქცევითა ქართულით, არა ზმნა ხვარამზულობით,
ორივ ერთია, დაგვჯაბნა, ღვთითა თუ ველზეულობით.

აწ გვმართებს კრძალვად ამისად ვსჯდეთ სულთქმა გახშირებულნი;
გრძმელთა პატიყთა მოვანედ ეკალთა ბალში რებულნი;
ფიქრთა ნაფიქრი, ნაღველფი, ნანაცრი ნახშირებულნი;
ვით თევზნი წყალთა დუმილში — ქართველ მგოსანთა კრებულნი!

კვლავ სევდა უკუ გვაოტებს, წინ გზა დის თუნდა უგზესი!..
გვწვავს იღუმალი ნაღველი სახმილი მუნ დაუგზესი;
მწუხრობს ყოველი გარემო, ღამე თუ დილა შუქ ზესი,
გვმსჭვალავს ისრები ანაზდი შენთაცა კბილთა უგძესი!..

ბევრმა ინატროს არიფმა ეშმაკის მონახვერობა
მას აპოლონი პატიყობს, სთხოვა პარნასის წვერობა!
საქმე ყოველი ფუჭია, სჭირდეს თუ გაუდევრობა, —
რა სინანული გულს ახლავს, რას არგებს სიტყვა ბევრობა?..

აქ მინდა გითხრა სალამი გრძნობითა გონიერულითა,
არ ზურგიელათ მიიღო, ძმრითა მით მონიერულითა.
ბედი მგოსანთა განქარვდეს გრძნობითა მიწურულითა,
აწლა ბეჭუტავდეს მთვარეზე შუქითა ფუტურულითა!..

ვ. ტუქსიშვილი.

პატარა ფელეტონი.

მასკოტში და იმპოტში.

ვინ არ იცის, თუ რა საბედისწერო საკითხს წარმოადგენს ჩვენი ნორჩი რესპუბლიკისათვის საგარეო ვაჭრობის საკითხი. დღეს ბავშვმაც კი იცის, რომ ჩვენი ვალიუტის შექმნა შეიძლება მხოლოდ საგარეო ვაჭრობის მკვიდრ ნიადაგზე დაყენებით.

მოგეხსენებათ, ყველა თავისუფალ სახელმწიფოს უნდა გააჩნდეს რაიმე საარსებო წყარო, რა თქმა უნდა, არა ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით, არამედ წყარო შემოსავლისა რესპუბლიკის ხარჯთა დასაფარავად. ეს გახლავთ საერო სიმდიდრე, რომლის გარეშე ბაზარზე გატანით რესპუბლიკა მიიღებს განსაზღვრულ საარსებო საშუალებებს. საექსპორტო საგანთა აღმოჩენა, აი უმთავრესი საზრუნავი და თავსატეხი საკითხი რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრისა.

რა გავიტანოთ საზღვარ გარეთ ბაზარზე, რომ ნაცვლად იმისა იქიდან შემოვიტანოთ ჩვენთვის საჭირო საგნები? ყოველი პატიოსანი და სამშობლოს მოყვარული ქართველი ვალდებულია იფიქროს ამ საკითხზე და შეძლებისგვარი დახმარება აღმოუჩინოს მას, ვისაც ისტორიამ დააკისრა ეგ მიმე ტვირთი.

ყურადღების ღირსია აგრეთვე ის გარემოებაც, რომ საექსპორტო საგანთა გამოჩახვის დროს ჩვენ სახეში ვიქონიოთ ჩვენი, ადგილობრივი მოთხოვნილებაც და გავიტანოთ ის, რის გატანაც კრიზისს არ გამოიწვევს შინაგან ბაზარზე.

მას შემდეგ, რაც ჩვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობა გამოცხადდა, მე თავგამოდებით ვფიქრობ ამ საგანზე და უნდა მოგახსენოთ ჩემს შრომას უნაყოფო არ ჩაუვლია. შეიძლება მარტო ჩემ მიერ აღმოჩენილ წყაროებზე ვერ დაემყაროს ჩვენი ქვეყნის კეთილდღეობა, მაგრამ იმედი მაქვს საკმაოდ მაინც გამოაცოცხლებს იგი ჩვენს საგარეო ვაჭრობას.

გთხოვთ მომისმინოთ:

იშვიათია დედა-მიწის ზურგზე ისეთი მხარე, რომელიც საქართველოსათვის მდიდარი იყოს თავად-აზნაურობით. მართალია ჩვენმა მთავრობამ თითქმის გააუქმა აღნიშნული წოდება, მაგრამ ცხოვრებაში, ანუ უკეთ ვსთქვათ პრაქტიკაში, კვლავ არსებობს და ვერც ერთ სამინისტროს ვერ ნახავ, რომ შიგ „ქნიაზობას“ არ განაგრძობდენ. გარდაქიზიყისა ეს წოდება ყველგან თითქმის სამოც პროცენტს შეადგენს საერთო მცხოვრებლებისას, ხოლო სამეგრელოში (ბ-ნ აშორდიას მეოხებით) ვგონებ ოთხმოც და ათ პროცენტსაც აღემატება. სწორედ ამ სიჭარბემ დასცა ჩვენს ქვეყანაში მათი ღირებულება და ჩვენს საგარეო ვაჭრობას თამამათ შეუძლია მათი საგარეო ბაზარზე გატანა, მით

უმეტეს, რომ ეს გარემოება, რამდენათაც მე ვიცი, ჩვენს ხალხში დიდ უკმაყოფილებას არ გამოიწვევს.

აგრეთვე დანამდილებით ვიცით, რომ ოსმალეთს თითქმის არ გააჩნია თავად-აზნაურობა და ჩვენს საქონელს დიდის სიამოვნებით მიიღებს. განსაზღვრული მიდრეკილება ამ წოდებისა „ფაშობისადმი“ თავდებია ამისი. სამაგიეროთ ოტომანის იმპერია მოგვცემს ჩვენ შავ ყავას, ფორთოხალსა და ლეღვის ჩირს.

ბუღარია, სადაც თავად-აზნაური წამლადაც არ მოიპოვება, დიდის ხალისით მიიღებს ჩვენს ექსპონატს*) და სამაგიეროთ ჩვენს შინაგან ბაზარს უზრუნველ ყოფს ხახვითა და წიწაკით.

სამწუხაროთ ავსტრიასა და გერმანიას, მართალია ჩვენოდენი არა, მაგრამ თითქმის საკმაოდ მოვებოვებება ეს საგანძური და ვეკვობ, დღევანდელ პაროლებში იქაურ ბაზარზე ამ საქონლით ჩვენ თავი ვისახელოთ.

მეორე დარგი საექსპორტო ღირებულებისა გახლავთ ჩვენი სიტყვა-კაზმული მწერლობა. უმთავრესათ ეგ შეეხება ჩვენს ლექსებს. ვინ არ იცის, თუ რამდენი ზედმეტი პოეტური ნაწარმოების გატანა შეიძლება ჩვენი ქვეყნის საზღვრებიდან. ამ წინაზე, ერთმა ცნობილმა მგოსანმა, კერძო საუბარში განმიცხადა, რომ მას უკვე მზათა აქვს „ორი ურემი“ ლექსები და ცხადია თუ ბაზარი აღმოჩნდება არა ერთსა და ორ ურემს კიდევ სხვას დაამზადებს. რასაკვირველია, ეგ ჩემი მეგობარი მარტო არ არის იმისი ცალი ჩვენ არა ასი და ათასი სხვა მოგვეპოება.

ჩვენებურ ლექსთა სიმრავლე, და უმეტეს კი მათი ღირსება, მე სითამამეს მაძლევს განვაცხადო, რომ ამ საქონლით ჩვენ პირდაპირ წავლევავთ მთელი ცენტრალური ევროპის ბაზ რს. ვერცერთი ქვეყანა ამ დარგში ჩვენ კონკურენციას ვერ გავიწევს და თუ მაინც შეეცდება ჩვენთან შებრძოლებას, უეჭველია დამარცხდება. მე იმის განხილვაში არ შევდივარ, თუ რა შეგვიძლია შემოვიტანოთ ამ სანოვავის სანაცვლოდ ევროპის ბაზრიდან, ვინაიდან ყველა თქვენგანმა კარგათ იცის რაოდენ საჭიროებას წარმოადგენს ჩვენთვის დღეს დღეობით მაკარონი და ვერმიშელი, რომელიც სრულიადაც არ გაიაფებულა მიუხედავად დამფუძნებელი კრების მუშაობისა. საზოგადოთ კი შემოსატან საგნებზე უფრო ადვილია მსჯელობა და რისთვისაც საკმარისია დაარსდეს ერთი შერეული კომისია.

(შემდეგი იქნება)

მორიელი.

*) მართალია ძველათ ამ მხარემ უარი სთქვა თავად დადიანზე, მაგრამ ესლა დროება გამოიცვალა.

АЗЕРБЕЙДЖАНЪ.

Оскарю Ивановичу Шмерлингъ.

ДОРОГОЙ

ОСКАРЪ ИВАНОВИЧЪ!

Какъ вы сіе усмотрите изъ текста настоящаго номера, журналъ нашъ передъ лицомъ всего міра объявляетъ себя независимымъ и самостоятельнымъ органомъ.

Министрамъ иностранныхъ дѣлъ всѣхъ державъ міра нами разслана слѣдующая телеграмма:

„Совѣтъ Двухъ „Эшмакисъ Матрахи“ объявилъ 30 ноября учрежденіе независимаго юмористическаго органа. Ставя васъ въ извѣстность о вышеизложенномъ, мы имѣемъ честь просить Ваше Превосходительство сообщить объ этомъ Вашему правительству.

Члены Совѣта Двухъ { Эшмаки
Тагуна.

Въ постоянныхъ заботахъ о преуспѣяніи нашего органа, мы, разумѣется, не могли забыть тѣхъ неодолимыхъ заслугъ Вашихъ передъ дорогимъ нашимъ сердцамъ журналомъ, кои на вѣки запечатлѣны на страницахъ его во славу Вашу и въ назиданіе читателямъ нашимъ.

Помятуя сіе, милостиво повелѣваемъ Вамъ, дорогой Оскаръ Ивановичъ, быть полномочнымъ Посломъ независимаго органа нашего при Правительствѣ дружественной намъ Азербейжанской Республики.

Жалую Вамъ настоящую грамоту, пребываемъ въ твердомъ упованіи на то, что столь испытанное недреманное око Ваше не ослабнетъ въ неукоснительномъ бдѣніи за порядкомъ и благоустроениемъ ввѣренной просвѣщенному попеченію Вашему страны и съ подобающею Вамъ добросовѣстностью будетъ блюсти интересы журнала нашего.

Уповаемъ также, что дружественное намъ Правительство республики Азербейжанской настоящую грамоту нашу не сочтетъ актомъ вмѣшательства нашего во внутреннія дѣла свои, и крѣпкія узы, связующія насъ съ дорогою намъ сосѣднею республикою и впредь останутся столь-же нерушимыми.

Повелѣвая о вышеизложенномъ, молимъ Всевышняго о ниспосланіи Вамъ силъ и мудрости въ преодолѣніи трудовъ на благо органа нашего и пребываемъ неизмѣнно благосклонные

и любящіе Васъ Эшмаки

Тагуна

Дана въ г. Тифлисъ, лѣта 1919, ноября 30.

„ეშმაკის მათრახის“ რედაქცია.

ნოტა

სამუსლიმანო ბრიტანეთის, ანუ საბრიტანეთო საქართველოს მთავარ ქალაქის ბათუმის გენერალ თანამშრომელს

გლიკვაძეს. *)

თქვენო აღმატებულეზავე! „ეშმაკის მათრახის“ დემოკრატიულ მთავრობას დიდი ხანია მწარედ აფიქრებს ის სამარისებური ღუმელი, რომელსაც მოუცავს მთელი ჯოჯოხეთის დემოკრატია. თქვენს აღმატებულეზავს კარგად მოეხსენება თუ როგორ გაათამამა ამ გარემოებაში ჩვენი საერთო, შინაური და გარეშე მტრები, როგორ აამხედრა ჩვენს წინააღმდეგ ჩვეულებრივ დროს ინდიფერენტული და ნეიტრალური მასსა, ამასთანავე მშვენიერად მოეხსენება ისიც, თუ რა შედეგი შეიძლება მოჰყვეს ამ ღუმელს და რა საბედისწერო კატასტროფის წინაშე შეიძლება დააყენოს მან ჩვენი დამოუკიდებელი არსებობა.

საჭიროა, ბოლო მოეღოს ამ მომაკვდინებელ ღუმელს! დროა შეიგნოს, ყველა ჩვენგანმა, რომ ჯოჯოხეთის დემოკრატიის საარსებო ინტერესები დაქინებით მოითხოვს შეერთებულის ძალით და ერთის გარკვეული გზით მოქმედების გაჩაღებას. საკუთარ ძალთა დაქსაქსვა და ხელსაყრელ ისტორიულ მომენტის გაშვება და უეჭველად გამოიწვევს ჩვენს საშინაო საქმეებში უცხო ელემენტების ჩამორევას, რითაც სავსებით ისარგებლებენ ჩვენი მტრები, რომ არა თუ სახელი, არამედ თავიც გაგვიტეხონ საზავო კონფერენციის წინაშე. ზემორე აღნიშნულ მიზნის მისაღწევად, ე. ი. ჩვენი შეერთებული მოქმედების გასაახლოლებათ „ეშმაკის მათრახის“ დემოკრატიულმა მთავრობამ განიზრახა სრულიად საეშმაკო რესპულიკის კონფერენციის მოწვევა. კონფერენციის დღით დანიშნულია ნოემბერის 30. გაცნობებთ რა ამას, მოგიწოდებთ დაესწროთ აღნიშნულ მოლაპარაკებას, ხოლო, უკეთუ პირადად თქვენი დასწრება მოუხერხებელი იქნება, წარმოადგინოთ სრული დასაბუთებული მოხსენება თქვენდამო რწმუნებულ რაიონის შესახებ.

„ეშმაკის მათრახის“ გარეშე საქმეთა მინისტრის ამხანაგი მორიელი.

*) ასლი ფოთის „საბჭოთა ნაბადის“ კომისარს ბუტუნას, ქიათურის მთავარ რწმუნებულს გოჯიას, ხაშურის რკინის გზათა მოძრაობის უფროს ფონ-ტეფოს და სხვათა მრავალთა

დემოკრატიული სკოლა.

პატარა მოწაფეები. შვიდი საათი—სკოლაში, 4 საათი—გაკვეთილების მზადება, ორი საათი—მუსიკა და ტანვარჯიშობა. სულ—13 საათი! გაუმარჯოს 8 საათის სამუშაო დღეს!